

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 1

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Державного університету
«Житомирська політехніка»

протокол від 5 вересня 2025 р.
№ 5

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ з організації, проходження та захисту звіту з наукової практики

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти
галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація
та міжнародні відносини»
спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізаціями)» спеціалізації С1.02 «Міжнародні економічні відносини»
освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»
факультет національної безпеки, права та міжнародних відносин
кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту

Рекомендовано на засіданні
кафедри міжнародних відносин
і політичного менеджменту
25 серпня 2025 р., протокол № 8

Розробники: д. н. д. у., д. е. н., проф. ГРИЦИШЕН Димитрій, д. е. н., доц.
ГРАБЧУК Ірина, д. е. н., доц. АБРАМОВА Ірина, д. н. д. у., проф. КСЕНДЗУК
Валентина, к. е. н., доц. ЮРКІВСЬКИЙ Олександр, к. е. н., ст. викл.
ПОПЛАВСЬКИЙ Павло

Житомир
2025

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 2

УДК 378.147:339.9(072)

Методичні рекомендації з організації, проходження та захисту звіту з наукової практики для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» спеціалізації С1.02 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини» [Електронне видання]. – Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2025. – 29 с.

Розробники:

ГРИЦИШЕН Димитрій – д. н. д. у., д. е. н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи та інноваційного розвитку

ГРАБЧУК Ірина – д. е. н., доцент, завідувач кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту

АБРАМОВА Ірина – д. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту

КСЕНДЗУК Валентина – д. н. д. у., професор, професор кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту

ЮРКІВСЬКИЙ Олександр – к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту

ПОПЛАВСЬКИЙ Павло – к. е. н., ст. викладач кафедри міжнародних відносин і політичного менеджменту

Рецензенти:

ЛАВРИНЕНКО Вячеслав – керівник проєктів філії АТ Укресімбанк у м. Житомирі

БОГОЯВЛЕНСЬКА Юлія – к. е. н., доцент, начальник Офісу фандрейзингу Державного університету «Житомирська політехніка»

Затверджено Вченою радою факультету національної безпеки, права та міжнародних відносин (протокол № 8 від «27» серпня 2025 р.)

Методичні рекомендації призначені для забезпечення організації, проходження та захисту звіту з наукової практики здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» спеціалізації С1.02 «Міжнародні економічні відносини» освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини». У методичних рекомендаціях розкрито мету, завдання, очікувані результати, зміст і порядок проходження наукової практики, визначено права та обов'язки здобувачів вищої освіти, керівників практики і баз практики, подано вимоги до структури, змісту, оформлення та захисту звіту з наукової практики, а також критерії оцінювання результатів її проходження.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 3

ЗМІСТ

Вступ.....	4
1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати проходження наукової практики.....	5
2. Зміст та програма наукової практики	10
3. Оцінювання результатів проходження наукової практики	13
4. Вимоги до оформлення звіту з практики	15
Рекомендовані джерела	18
Додатки	

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 4

Вступ

Наукова практика є обов'язковим освітнім компонентом освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)» спеціалізації С1.02 «Міжнародні економічні відносини».

Відповідно до навчального плану обсяг наукової практики становить 6 кредитів ЄКТС, загальна кількість годин – 180 годин. Наукова практика проводиться для здобувачів денної форми навчання на першому році підготовки у другому семестрі. Формою підсумкового контролю є диференційований залік.

Наукова практика займає важливе місце у системі підготовки магістрів з міжнародних економічних відносин, оскільки забезпечує поєднання теоретичної, аналітичної, дослідницької та прикладної складових освітнього процесу. Її проходження сприяє поглибленню знань здобувачів щодо закономірностей розвитку міжнародної економіки, механізмів міжнародної співпраці, особливостей реалізації міжнародних проєктів, грантових програм, донорських ініціатив та інструментів залучення зовнішнього фінансування.

Особливе значення наукова практика має для формування здатності здобувачів самостійно здійснювати науковий пошук, працювати з інформаційними, статистичними, нормативно-правовими, аналітичними та проєктними джерелами, критично оцінювати міжнародний досвід, узагальнювати результати дослідження та формулювати обґрунтовані висновки і пропозиції. У процесі проходження практики здобувачі набувають досвіду застосування сучасних методів наукового дослідження, економічного аналізу, порівняльного оцінювання, моніторингу міжнародних програм і підготовки аналітичних матеріалів.

Наукова практика є важливим етапом підготовки до виконання кваліфікаційної роботи магістра. Вона дає змогу здобувачам уточнити наукову проблематику дослідження, поглибити теоретико-методичну базу, зібрати та систематизувати емпіричні матеріали, проаналізувати міжнародні програми, грантові можливості, донорські інструменти й приклади реалізації міжнародних проєктів, що є релевантними обраній темі кваліфікаційної роботи.

Практична складова наукової практики передбачає виконання здобувачами індивідуального науково-дослідного завдання, підготовку аналітичних матеріалів, формування бази релевантних міжнародних можливостей, аналіз міжнародного досвіду, розроблення концепції проєктної ідеї та підготовку висновків, які можуть бути використані під час написання кваліфікаційної роботи магістра, тез доповідей, наукових статей, презентацій або проєктних пропозицій.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 5

Методичні рекомендації визначають загальні підходи до організації та проходження наукової практики, зміст основних видів роботи здобувачів, порядок виконання індивідуального науково-дослідного завдання, вимоги до структури та оформлення звіту, порядок подання звітної документації, процедуру захисту результатів практики та критерії їх оцінювання.

Методичні рекомендації призначені для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти, керівників практики від кафедри, керівників від бази практики та інших учасників освітнього процесу, залучених до організації, супроводу й оцінювання результатів наукової практики.

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати проходження наукової практики

Відповідно до Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 (зі змінами) та Положення про проведення практики студентів Державного університету «Житомирська політехніка» здобувачі вищої освіти на кожному курсі проходять практику.

У відповідності з навчальним планом, для підсилення науково-дослідної підготовки фахівців освітнього ступеня «магістр» передбачена наукова практика.

Наукова практика є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини» спеціальності С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини».

Метою наукової практики є формування у здобувачів вищої освіти здатності здійснювати самостійні наукові дослідження у сфері міжнародних економічних відносин, застосовувати сучасні методи аналізу та обробки даних, а також інтегрувати отримані результати у практику міжнародної економічної, проєктної та грантової діяльності з урахуванням умов глобальної конкуренції, цифрової трансформації та європейської інтеграції.

Завдання наукової практики:

1. Поглиблення теоретичних знань з міжнародних економічних відносин, глобальної економіки, міжнародної конкурентоспроможності та міжнародної економічної безпеки.

2. Формування навичок науково-дослідної роботи, зокрема щодо постановки наукової проблеми, формулювання мети, завдань, гіпотез дослідження, вибору адекватних методів дослідження.

3. Набуття навичок роботи з науковими джерелами, пошук і критичний аналіз інформації, використання міжнародних баз даних, дотримання принципів академічної доброчесності.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 6

4. Формування компетентностей у сфері міжнародної проєктної діяльності у частині підготовки аналітичного обґрунтування міжнародних проєктів, участі у розробленні грантових заявок, оцінці ефективності міжнародних проєктів та програм.

5. Розвиток комунікаційних навичок, у тому числі через підготовку наукових публікацій, презентацію результатів досліджень українською та іноземною мовами, участь у наукових дискусіях.

6. Інтеграція результатів наукової практики у кваліфікаційну роботу магістра, забезпечення її наукової новизни та практичної значущості.

7. Формування здатності працювати в умовах невизначеності, враховуючи сучасні виклики (воєнні ризики, посткризове відновлення, трансформація глобальних ринків).

Базою для проходження наукової практики є інноваційна та проєктна екосистема Державного університету «Житомирська політехніка», яка включає Інноваційний хаб, відділ фандрайзингу, академічний бізнес-інкубатор YEP. У межах науково-інноваційної екосистеми університету здобувачі мають можливість:

- брати участь у розробленні та реалізації міжнародних проєктів і грантових ініціатив;
- здійснювати аналітичні дослідження у сфері міжнародних економічних відносин;
- опановувати механізми фандрейзингу та залучення міжнародного фінансування;
- працювати над стартап-проєктами, їх бізнес-моделюванням та комерціалізацією результатів наукових досліджень;
- використовувати сучасну інноваційну інфраструктуру та цифрові інструменти для проведення досліджень і апробації результатів.

Зміст наукової практики направлений на формування наступних **компетентностей**:

ЗК1. Здатність спілкуватися іноземною мовою
ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК4. Здатність працювати в команді

ЗК5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

СК1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

СК5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для досягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 7

СК9. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність доопанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

СК10. Здатність ініціювати, розробляти, обґрунтовувати та управляти міжнародними проєктами і програмами, зокрема в межах грантового фінансування ЄС, інших міжнародних донорських інституцій, із забезпеченням стратегічної доцільності, фінансової ефективності, прозорості та підзвітності їх реалізації.

Проходження наукової практики завершується написанням та захистом звіту, а також формуванням наступних **програмних результатів**:

РН1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.

РН2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.

РН3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.

РН4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог, працювати самостійно і в команді, брати на себе ініціативу та відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей, забезпечувати якість виконуваних робіт, аргументувати результативність економічної діяльності у мінливому середовищі.

РН5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

РН6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно-розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

РН8. Розробляти і досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

РН14. Презентувати результати власних досліджень, шляхом підготовки наукових публікацій і апробацій на наукових заходах.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 8

РН15. Розробляти, структурувати та презентувати грантові заявки і міжнародні проекти відповідно до вимог програм ЄС, інших міжнародних донорських організацій, здійснювати фінансове планування, бюджетування, моніторинг, оцінювання результативності та підготовку звітності з використанням сучасних цифрових інструментів управління проектами.

Керівництво науковою практикою здобувачів забезпечує кафедра міжнародних відносин і політичного менеджменту.

Здобувачі вищої освіти при проходженні наукової практики **мають право:**

- отримувати необхідні консультації від керівника практики від закладу вищої освіти та бази практики;
- користуватися матеріально-технічною, інформаційною та науково-методичною базою університету, зокрема ресурсами науково-інноваційної екосистеми;
- отримувати доступ до необхідних інформаційних ресурсів, статистичних даних, аналітичних матеріалів та програмного забезпечення для виконання завдань практики;
- брати участь у виконанні науково-дослідних, аналітичних, проектних та грантових робіт відповідно до тематики практики;
- обирати напрям наукового дослідження відповідно до теми кваліфікаційної роботи та власних наукових інтересів;
- отримувати методичну допомогу щодо підготовки звітної документації, наукових публікацій та презентації результатів досліджень;
- брати участь у наукових заходах (конференціях, семінарах, тренінгах, воркшопах), що проводяться в університеті або за його межами;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення організації та змісту наукової практики;
- на безпечні та належні умови проходження практики відповідно до вимог законодавства;
- на об'єктивне оцінювання результатів практики відповідно до встановлених критеріїв;
- на зарахування результатів наукової практики як складової виконання кваліфікаційної роботи магістра.

Здобувачі вищої освіти при проходженні практики **зобов'язані:**

- до початку практики одержати від керівника практики інструктаж про проходження практики, ознайомитися з програмою практики та консультації стосовно оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно (у призначений строк) прибути до бази практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, які передбачено програмою практики та окреслені керівником практики, дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки, правил внутрішнього трудового розпорядку та трудової дисципліни;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 9

- виконувати індивідуальні завдання, визначені програмою практики та керівником практики;
- здійснювати науково-дослідну діяльність відповідно до обраної теми, використовуючи сучасні методи збору, обробки та аналізу інформації;
- працювати з науковими джерелами, міжнародними базами даних, статистичними та аналітичними матеріалами з дотриманням вимог до цитування та уникнення плагіату;
- застосовувати сучасні інформаційно-аналітичні та цифрові інструменти у процесі дослідження;
- брати участь у наукових, аналітичних, проєктних та грантових ініціативах у межах науково-інноваційної екосистеми університету;
- систематично звітувати перед керівником практики про виконання завдань та результати дослідження;
- вести щоденник практики (за наявності) та оформлювати іншу звітну документацію відповідно до встановлених вимог;
- підготувати та подати звіт про проходження наукової практики, який містить результати проведеного дослідження, аналітичні висновки та пропозиції;
- забезпечити зв'язок результатів практики з тематикою кваліфікаційної роботи магістра;
- дотримуватися вимог конфіденційності щодо інформації, отриманої під час проходження практики (за необхідності).

Обов'язки керівника практики від Університету (кафедри):

- здійснювати загальне керівництво та організаційно-методичне забезпечення наукової практики здобувачів вищої освіти;
- проводити інструктаж здобувачів щодо мети, завдань, змісту, порядку проходження практики та вимог до звітної документації;
- надавати консультації з питань виконання індивідуальних завдань, організації науково-дослідної роботи та застосування сучасних методів дослідження;
- погоджувати тематику індивідуальних завдань здобувачів із урахуванням тем кваліфікаційних робіт та фокусу освітньо-професійної програми;
- забезпечувати координацію взаємодії здобувачів із базою практики (інноваційною інфраструктурою університету, відділом фандрайзингу, бізнес-інкубатором тощо);
- здійснювати контроль за виконанням програми практики, дотриманням термінів та якістю виконання індивідуальних завдань;
- контролювати дотримання здобувачами вимог академічної доброчесності, етичних норм і правил внутрішнього розпорядку;
- сприяти залученню здобувачів до науково-дослідної, аналітичної та проєктної діяльності, у тому числі в межах грантових ініціатив;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 10

- організовувати проміжний контроль результатів практики (консультації, обговорення, перевірка напрацювань);
- перевіряти звітну документацію здобувачів, надавати зауваження та рекомендації щодо її доопрацювання;
- здійснювати оцінювання результатів проходження наукової практики відповідно до встановлених критеріїв;
- подавати підсумкові результати практики до кафедри та забезпечувати їх документальне оформлення;
- сприяти використанню результатів наукової практики у підготовці кваліфікаційних робіт та наукових публікацій здобувачів.

Керівник практики від бази практики повинен:

- забезпечити належні умови для проходження здобувачами наукової практики відповідно до програми практики;
- ознайомити здобувачів із напрямками діяльності відповідного елементу науково-інноваційної екосистеми університету;
- визначити разом із керівником практики від університету індивідуальні завдання здобувачів з урахуванням тематики їхніх досліджень і кваліфікаційних робіт;
- забезпечити залучення здобувачів до виконання науково-дослідних, аналітичних, інноваційних та проектних завдань;
- надавати консультації щодо виконання завдань практики, використання методів дослідження, роботи з даними та інформаційними ресурсами;
- сприяти використанню сучасних цифрових інструментів, аналітичних платформ і програмного забезпечення у процесі дослідження;
- контролювати дотримання здобувачами правил внутрішнього розпорядку, норм етики та вимог конфіденційності;
- здійснювати поточний контроль за виконанням здобувачами програми практики та якістю їхніх напрацювань;
- брати участь в оцінюванні результатів проходження практики, надавати характеристику та відгук про роботу здобувача;
- сприяти інтеграції результатів наукової практики у подальшу науково-дослідну діяльність здобувачів та підготовку кваліфікаційної роботи.

2. Зміст та програма наукової практики

Наукова практика є обов'язковим компонентом професійної підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти та спрямована на формування навичок самостійної науково-дослідної, аналітичної, проектної та грантової діяльності у сфері міжнародних економічних відносин.

Базою для проходження наукової практики є інноваційна та проектна екосистема Державного університету «Житомирська політехніка», яка включає Інноваційний хаб, відділ фандрайзингу, академічний бізнес-інкубатор YEP та інші структурні підрозділи й ініціативи, діяльність яких спрямована на

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 11

розвиток науково-дослідної, інноваційної, грантової, підприємницької та міжнародної активності університету.

Зміст наукової практики визначається фокусом освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини» та передбачає виконання здобувачами конкретних науково-аналітичних і проєктних завдань, пов'язаних із дослідженням міжнародних грантових програм, донорських ініціатив, механізмів міжнародного проєктного фінансування, академічної мобільності, інноваційного підприємництва та міжнародної співпраці.

У процесі проходження наукової практики здобувачі виконують такі види робіт:

- ознайомлюються з діяльністю інноваційної та проєктної екосистеми університету, зокрема Інноваційного хабу, відділу фандрайзингу, академічного бізнес-інкубатора YEP та інших підрозділів, залучених до реалізації міжнародних, грантових, освітніх, наукових та інноваційних проєктів;

- визначають зв'язок обраної теми кваліфікаційної роботи магістра з напрямками діяльності бази практики, зокрема з міжнародним проєктним фінансуванням, грантовою діяльністю, академічною мобільністю, інноваційним підприємництвом, розвитком людського капіталу, міжнародним бізнесом, євроінтеграцією або відновленням України;

- здійснюють пошук, систематизацію та аналіз наукових джерел, нормативних документів, стратегічних матеріалів, програм ЄС, міжнародних донорських ініціатив, грантових конкурсів і програм міжнародної технічної допомоги, релевантних темі кваліфікаційної роботи;

- проводять моніторинг актуальних міжнародних грантових програм, конкурсів, донорських можливостей, програм академічної мобільності або інноваційного підприємництва, які можуть бути використані для розвитку університету, громади, бізнесу чи іншої інституції;

- формують базу релевантних міжнародних можливостей із зазначенням назви програми або конкурсу, донора, мети, пріоритетів, цільових груп, вимог до заявників, можливих напрямів фінансування, строків подання заявок та потенційної відповідності темі кваліфікаційної роботи;

- здійснюють поглиблений аналіз однієї обраної міжнародної програми, грантового конкурсу або донорської ініціативи, визначаючи її мету, умови участі, критерії оцінювання, очікувані результати, вимоги до партнерства, бюджетування, моніторингу та звітності;

- розробляють концепцію проєктної ідеї, пов'язаної з темою кваліфікаційної роботи магістра, із визначенням актуальності, проблеми, мети, завдань, цільової аудиторії, потенційних партнерів, очікуваних результатів, показників ефективності, ризиків та можливих джерел фінансування;

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 12

– готують аналітичну записку щодо можливостей залучення міжнародного фінансування, розвитку партнерств або використання інноваційної інфраструктури університету для реалізації проєктної ідеї;

– формулюють висновки та пропозиції, які можуть бути використані під час підготовки кваліфікаційної роботи магістра, тез доповіді, наукової статті, презентації або проєктної пропозиції.

Індивідуальне науково-дослідне завдання

Обов'язковою складовою наукової практики є виконання індивідуального науково-дослідного завдання, релевантного обраній темі кваліфікаційної роботи магістра та напрямам діяльності інноваційної й проєктної екосистеми університету.

Індивідуальне науково-дослідне завдання здобувача полягає у проведенні самостійного дослідження міжнародних грантових, проєктних, інноваційних або донорських можливостей, пов'язаних із темою кваліфікаційної роботи магістра, та підготовці науково-аналітичних матеріалів, які можуть бути використані у процесі написання кваліфікаційної роботи.

Результатом виконання індивідуального науково-дослідного завдання є:

- обґрунтування зв'язку теми кваліфікаційної роботи з діяльністю бази практики;
- аналітичний огляд наукових, нормативних, статистичних або проєктних джерел за темою дослідження;
- база міжнародних грантових, донорських, проєктних або інноваційних можливостей;
- поглиблений аналіз однієї міжнародної програми, грантового конкурсу або донорської ініціативи;
- концепція проєктної ідеї, релевантної темі кваліфікаційної роботи;
- коротка аналітична записка щодо можливостей практичного використання результатів дослідження;
- висновки та пропозиції для кваліфікаційної роботи магістра.

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися календарного плану-графіка наукової практики. Після завершення практики здобувачі подають на кафедру міжнародних відносин і політичного менеджменту звіт про проходження наукової практики та щоденник практики як окремий супровідний документ.

Звіт повинен містити:

1. Вступ. У вступі зазначаються мета, завдання, база практики, зв'язок практики з темою кваліфікаційної роботи магістра, об'єкт і предмет індивідуального науково-дослідного завдання, методи дослідження та інформаційна база.

2. Основна частина. В основній частині подаються результати виконання програми практики та індивідуального науково-дослідного завдання, зокрема

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 13

характеристика бази практики, аналіз напрямів її діяльності, моніторинг міжнародних грантових або проєктних можливостей, база релевантних програм, поглиблений аналіз обраної програми чи конкурсу, концепція проєктної ідеї, матеріали, що можуть бути використані у кваліфікаційній роботі магістра.

3. Висновки. У висновках узагальнюються результати проходження наукової практики, визначаються набуті навички, формулюються пропозиції щодо використання отриманих результатів у кваліфікаційній роботі магістра, науковій публікації, тезах доповіді, презентації або проєктній заявці.

Після основних розділів звіту подаються **список використаних джерел та додатки**. Вони не вважаються окремими розділами звіту.

Для підготовки звіту використовуються:

- наукові джерела;
- міжнародні аналітичні матеріали;
- нормативно-правові документи;
- статистичні бази даних;
- матеріали міжнародних програм і грантових платформ.

Тривалість та терміни практичної підготовки здобувачів вищої освіти визначаються відповідно до навчального плану та графіка освітнього процесу.

3. Оцінювання результатів проходження практики

Підсумкове оцінювання результатів наукової практики здійснюється після її завершення під час захисту здобувачем вищої освіти звіту про виконання програми практики.

Основними документами, що підтверджують виконання програми наукової практики, є:

- щоденник практики (зразок наведено у Додатку Б);
- звіт про проходження наукової практики.

Зазначені документи у встановлені терміни подаються на випускову кафедру.

Звіт разом зі щоденником практики, завіреним керівником практики від бази практики (науково-інноваційної екосистеми університету), подається на кафедру для реєстрації, після чого передається на рецензування керівнику практики від університету.

У разі необхідності звіт доопрацьовується здобувачем вищої освіти з урахуванням зауважень. Після остаточного погодження змісту звіту з керівником практики від кафедри він допускається до захисту.

Супровідні документи з практики, передбачені університетом, подаються здобувачами вищої освіти на випускову кафедру для реєстрації.

Оформлення звіту здійснюється відповідно до вимог, визначених у програмі практики, та загальних вимог до оформлення текстових документів.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 14

Захист звіту з наукової практики здійснюється здобувачем вищої освіти перед комісією з диференційованою оцінкою. Формою підсумкового контролю є диференційований залік.

Диференційований залік за наукову практику виставляється з урахуванням:

- оцінки результатів проходження практики, відображеної у відгуку-характеристиці керівника практики від бази практики;
- оцінки якості оформлення звіту та щоденника практики, визначеної у висновку керівника практики від кафедри;
- результатів захисту звіту, зокрема рівня презентації здобувачем результатів дослідження та відповідей на запитання членів комісії.

Підсумкова оцінка формується на основі окремих складових (табл. 1) за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл. 2).

Таблиця 1

Критерії оцінювання результатів наукової практики

№	Параметри оцінювання	Зміст оцінювання	Діапазон балів
1	Оцінка результатів проходження практики (за відгуком керівника від бази практики)	Виконання програми практики, рівень сформованості практичних і дослідницьких навичок, самостійність, ініціативність, якість виконання завдань	0-45
2	Оцінка якості звіту та щоденника практики (керівник від кафедри)	Повнота розкриття розділів, аналітичність, використання джерел, наявність таблиць, логіка викладу, відповідність вимогам оформлення	0-25
3	Оцінка захисту результатів практики	Якість презентації, рівень обґрунтування результатів, володіння матеріалом, відповіді на запитання, здатність до наукової аргументації	0-30
	Загальна сума балів		0–100

Таблиця 2

Шкала оцінювання

Шкала ЄКТС	Національна шкала	100-бальна шкала
A	Відмінно	90-100
B	Добре	82-89
C		74-81
D	Задовільно	64-73
E		60-63
FX	Незадовільно	35-59
F		0-34

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 15

4. Вимоги до оформлення звіту практики

Щоденна робота, яку виконує здобувач вищої освіти упродовж наукової практики, фіксується у щоденнику практики.

Щоденник практики містить:

- календарний план виконання програми наукової практики з відмітками про виконання;
- робочі записи здобувача щодо виконаних науково-дослідних, аналітичних і проєктних завдань;
- оцінку діяльності здобувача під час проходження практики;
- висновок керівника практики щодо результатів її проходження.

Після завершення практики здобувач вищої освіти подає на випускову кафедру **звіт про проходження наукової практики**.

Звіт повинен містити відомості про виконання здобувачем усіх розділів програми практики, результати проведеного наукового дослідження, аналітичні висновки, практичні рекомендації, а також матеріали, підготовлені у межах індивідуального завдання.

До звіту додаються:

- аналітичні матеріали (таблиці, графіки, діаграми, схеми);
- результати досліджень;
- елементи міжнародного проєкту або грантової заявки;
- інші матеріали, отримані під час практики та використані у кваліфікаційній роботі.

Структура звіту визначається програмою практики та погоджується з керівником, однак рекомендовано дотримуватися такої побудови:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. Науково-аналітична характеристика бази практики та напряму дослідження

1.1. Загальна характеристика інноваційної та проєктної екосистеми університету

1.2. Зв'язок бази практики з темою кваліфікаційної роботи магістра

РОЗДІЛ 2. Аналіз міжнародної проєктної, грантової та інноваційної діяльності

2.1. Моніторинг міжнародних грантових програм, донорських ініціатив і проєктних можливостей

2.2. Аналіз міжнародного досвіду реалізації проєктів, релевантних темі дослідження

РОЗДІЛ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання

3.1. Концепція проєктної ідеї, релевантної темі кваліфікаційної роботи магістра

3.2. Аналітична записка та пропозиції щодо використання результатів практики у кваліфікаційній роботі

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 16

ВИСНОВКИ СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ДОДАТКИ

Текст звіту обов'язково ілюструється:

- таблицями;
- схемами;
- графіками;
- діаграмами;
- іншими аналітичними та візуалізаційними матеріалами.

Звіт починається з титульної сторінки (Додаток А), після чого подаються: зміст, вступ, основна частина, висновки, список використаних джерел і додатки.

Рекомендований обсяг звіту становить **25–30 сторінок друкованого тексту** (без урахування списку використаних джерел і додатків).

Технічні вимоги до оформлення звіту

Звіт друкують за допомогою комп'ютера на аркушах білого паперу формату А4. При друкуванні тексту звіту необхідно залишати поля таких розмірів: зліва – 30 мм, справа – 10 мм, зверху – 20 мм та знизу – 20 мм. Текст звіту набирається шрифтом з відсічками Times New Roman розміром 14 пунктів з інтервалом 1,5 рядків, абзацний відступ 1,25 см без додаткових інтервалів між абзацами.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, таблиць, малюнків, формул у змісті звіту подають арабськими цифрами без знаку №. Першою сторінкою звіту є титульний лист, на якому номер сторінки не ставиться. На наступних сторінках номери проставляються у правому верхньому куті сторінки без крапки після цифри.

Заголовок будь-якої зі структурних частин не може знаходитися в кінці аркуша, після нього мусять бути принаймні два рядки тексту, що знаходяться на відстані 5 мм від заголовка. Заголовки змісту, вступу, висновків, списку використаних джерел і літератури, додатків, мають бути розміщені по центру рядка і написані великими літерами звичайним жирним шрифтом розміром 14 пунктів. Після заголовку пропускається один рядок.

Назви вступу, заголовки кожного розділу, висновків, переліку літератури та інших інформаційних джерел, додатків починаються з нової сторінки, а заголовки підрозділів – на тій сторінці, де закінчується попередній підрозділ.

Ілюстрації (малюнки, фотографії, схеми, діаграми, графіки) та таблиці розміщують як на одній сторінці з машинописним текстом, так і на окремих сторінках відразу після посилання на них за текстом. Вони нумеруються арабськими цифрами: перше число – номер розділу, друге – номер ілюстрації

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 17

або таблиці в розділі. Дозволяється розміщувати ілюстративний матеріал в додатках до пояснювальної записки. Ілюстрації позначаються словом Рис.

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць (рис. 1):

Таблиця 1.1

	Заголовок таблиці				
Шапка					
Рядки					
Боковик	Графи (колонки)				

Рис 1. Приклад побудови таблиці

Якщо таблиця розміщується на двох і більше сторінках, то її номер та заголовок вказують лише на першій сторінці, а на усіх наступних над таблицею вказується *Продовження табл. 1.1* (курсив, з великої літери).

Формули нумерують у межах розділу арабськими цифрами справа від формули та заключають у круглі дужки. Позначення кожного символу формули або коефіцієнта розшифровують у вигляді колонки з нового рядка. Зразок оформлення формули подається нижче.

$$P = 0,37 N^{0,41} S^{0,62} M^{0,28}, \quad (2.7)$$

де N - чисельність населення(млн. чол.);

S - обсяг валового національного продукту (млрд. дол. США);

M - кошти, що виділяються на військові цілі (млрд. дол. США).

Посилання на літературу та інші інформаційні джерела наводять за текстом в квадратних дужках в кінці речення. Наприклад: [5], [12, с.43], де цифрами позначають порядковий номер джерела в переліку літератури та номери сторінок.

Літературні джерела вказуються лише ті, які використані при написанні звіту з практики і, на які є посилання у тексті. Цей список (15 – 20 джерел) подається згідно чинних стандартів, зокрема, ДСТУ 8302:2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/4518/pravylaofomlennyaspyshkuvykorystanyhdzherel.pdf>

При оформленні додатків на окремому аркуші друкують великими літерами слово “ДОДАТКИ”. Додатки позначають великими літерами української абетки, починаючи з А, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ї. Після слова “Додаток” друкують літеру, що позначає його послідовність. Кожний додаток слід починати з нової сторінки із зазначенням у верхньому правому кутку

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 18

сторінки слова “Додаток” з його позначенням. Додаток повинен мати заголовок, який друкують симетрично відносно тексту з великої літери окремим рядком.

Всі матеріали звіту зшиваються в єдиний документ (швидкозшивач).

Звіт про проходження практики здається в терміни, встановлені Графіком роботи зі здобувачами вищої освіти спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини».

Звіт з проходження практики захищається здобувачем вищої освіти у призначеній комісії.

Після захисту з відміткою викладача-керівника від кафедри здаються на кафедру міжнародних відносин і політичного менеджменту для зберігання.

Рекомендовані джерела

Основні:

1. Положення «Про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України», затвердженого наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93#Text>

2. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <https://docs.ztu.edu.ua/>.

3. Абрамова І. В., Поплавський П. Г. Фінансування міжнародних грантових угод у сферах науки та інновацій через призму декомпозиційної моделі. Бізнес Інформ. 2024. №4. С. 26–31. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2024-4-26-31>

4. Грицишен Д. О., Абрамова І.В. Роль високотехнологічних стартапів у глобальній економіці. Society and Security. 2025. Вип. 2 (8). С. 3-8. [https://doi.org/10.26642/sas-2025-2\(8\)-3-8](https://doi.org/10.26642/sas-2025-2(8)-3-8)

5. Абрамова І.В. Імперативи розвитку вищої освіти в ЄС: фінансово-економічні детермінанти. Society and Security. 2025. Вип. 6(12). С. 108–113. [https://doi.org/10.26642/sas-2025-6\(12\)-108-113](https://doi.org/10.26642/sas-2025-6(12)-108-113)

6. Поплавський П.Г. Значення міжнародних грантових проєктів для закладів вищої освіти України. Актуальні проблеми економіки. 2023. №11 (269). С.137-147. URL: https://eco-science.net/wp-content/uploads/2023/11/11.23._topic_Pavlo-Poplavskiyi-137-147.pdf

7. Сидоров О. А., Фісуненко Н. О., Альошина Т. В. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підручник. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с. URL: <http://surl.li/qcavm>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 19

Додаткові:

8. Кобеля-Звір М. Я. Грантові програми транскордонного співробітництва: можливості, перспективи, перепони. Економічний простір. 2023. № 186. С. 44-48. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2023_186_10

9. Кобеля-Звір М. Я. Грантова підтримка агробізнесу в умовах війни: можливості, переваги, труднощі. Агросвіт. 2023. № 14. С. 30-36. URL: <https://nayka.com.ua/index.php/agrosvit/article/view/1793/1807>

10. Кобеля-Звір М. Я. Грантове фінансування венчурних фондів як інструмент розвитку інноваційного бізнесу і соціальних проєктів в Україні. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Економічні науки. 2023. Вип. 3. С. 58-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npmaure_2023_3_11

11. Кобеля-Звір М. Я., Звір Ю. В. Грантові можливості програми європейської інноваційної ради «EIC Transition». Економічний простір. 2023. № 188. С. 123-127. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecpros_2023_188_23

12. Максак І., Радченко М. Європейські гранти у контексті неформальної освіти. Вісник Національного університету "Чернігівський колегіум" імені Т. Г. Шевченка. Серія : Педагогічні науки. 2023. Вип. 21. С. 21-26. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnuchkpn_2023_21_6

13. Нікіфорова Л. О. Азарова А. О., Шиян А. А., Житкевич О. Використання міжнародних грантових програм Horizon 2020 та Horizon Europe в цифровій економіці. Innovation and Sustainability. 2022. Iss. 3. С. 176-185. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/innsus_2022_3_24

14. Сидоренко Р., Жураковська І. Облік грантів: впровадження правил обліку за МСФЗ у вітчизняну практику. Економічний форум. 2022. № 4. С. 127-135. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2022_4_18

15. Business Acceleration Services. European Innovation Council. URL: https://eic.ec.europa.eu/eic-funding-opportunities/business-acceleration-services_en

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Сайт Верховної Ради України. URL: <https://www.rada.gov.ua/>.
2. Сайт електронного архіву бібліотеки Державного університету «Житомирська політехніка». URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/>.
3. Сайт Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.
4. Сайт бібліотеки українських підручників. URL: <http://pidruchniki.ws/>.
5. Сайт електронної бібліотеки CulOnline. URL: <https://culonline.com.ua/>.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 20

6. Сайт електронної бібліотеки OnlineКондор. URL: <https://online-condor.com.ua/>.

7. Сайт освітнього ресурсу «Українська бібліотека LibreTexts». URL: <https://ukrayinska.libretexts.org/>.

8. Сайт електронної бібліотеки «Олді+». URL: <http://ebooks.oldiplus.ua/>.

9. EU Funding & Tenders Portal. URL: <https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/>

10. National Erasmus+ Office in Ukraine. URL: <https://erasmusplus.org.ua/en/opportunities/opportunities-for-organisations>

11. Horizon Europe Office in Ukraine / National Contact Points. URL: <https://horizon-europe.org.ua/en/heo-in-ua/ncp>

12. House of Europe. URL: <https://houseofeurope.org.ua/en>

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 21

Додаток А

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
ФАКУЛЬТЕТ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ, ПРАВА ТА
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН**

*Кафедра міжнародних відносин
і політичного менеджменту*

**ЗВІТ
ПРО ПРОХОДЖЕННЯ НАУКОВОЇ ПРАКТИКИ**

КУЧМЕНКА Олександра Олександровича

здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми «Міжнародні економічні відносини»
за спеціальністю С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини
(за спеціалізаціями)», спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини»

Термін проходження практики: з 8.06.2025 р. по 5.07.2025 р.

Керівник практики:
д. н. д. у., проф.,
Валентина КСЕНДЗУК

(підпис)

Звіт зданий на кафедру:

(дата)

Захист звіту відбувся:

(дата)

Загальна оцінка за практику:

Національна шкала: _____

Кількість балів: _____

Оцінка ECTS: _____

Члени комісії:

(підпис)

(підпис)

(підпис)

Житомир 2025

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 1

Додаток Б

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

29 березня 2012 року № 384

(у редакції наказу Міністерства освіти і науки України

від 05 червня 2013 року № 683)

Студент _____

прибув на підприємство, в організацію, установу.

Форма № Н-6.03

Печатка

підприємства, організації, установи « ____ » ____ 20__ року

ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

з наукової практики

студента _____

Факультет: національної безпеки, права та міжнародних відносин

Кафедра, циклова комісія: міжнародних відносин і політичного менеджменту

Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр

Спеціальність: С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини (за спеціалізаціями)», спеціалізація С1.02 «Міжнародні економічні відносини»

Освітня програма Міжнародні економічні відносини

1 курс, група _____

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув з підприємства, організації, установи.

Печатка

підприємства, організації, установи « ____ » ____ 20__ року

(підпис)

(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 2

Відгук осіб, які перевіряли проходження практики

[illegible]

Висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики

[illegible]

Дата складання заліку „_____” _____ 20__ року

Оцінка:

за національною шкалою _____
(літерами)

(літерами)

кількість балів _____
(цифрами і літерами)

(цифрами і літерами)

Керівник практики від вищого навчального закладу

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк 29 / 4

Робочі записи під час практики

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper appears to be a standard notebook page or a sheet of stationery. There is no handwriting or other markings on the page.This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are no margins, text, or other markings on the paper.

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк. __ 29/ 1

Додаток В

Рекомендована структура звіту про проходження наукової практики

Структурний елемент	Змістове наповнення
Вступ	Мета, завдання, база наукової практики, зв'язок практики з темою кваліфікаційної роботи, об'єкт і предмет індивідуального науково-дослідного завдання, методи дослідження та інформаційна база
Розділ 1. Науково-аналітична характеристика бази практики та напряму дослідження	Загальна характеристика інноваційної та проєктної екосистеми університету, зокрема Інноваційного хабу, відділу фандрайзингу, академічного бізнес-інкубатора УЕР та інших структурних підрозділів; визначення їх ролі у розвитку наукової, інноваційної, грантової, підприємницької та міжнародної активності університету; обґрунтування зв'язку бази практики з темою кваліфікаційної роботи
Розділ 2. Аналіз міжнародної проєктної, грантової та інноваційної діяльності	Моніторинг міжнародних грантових програм, донорських ініціатив, програм академічної мобільності, інструментів міжнародного проєктного фінансування та інноваційного підприємництва; формування бази релевантних міжнародних можливостей; аналіз однієї обраної програми, конкурсу або донорської ініціативи; вивчення міжнародного досвіду реалізації проєктів, релевантних темі дослідження
Розділ 3. Індивідуальне науково-дослідне завдання	Результати виконання індивідуального науково-дослідного завдання, релевантного темі кваліфікаційної роботи; розроблення концепції проєктної ідеї; підготовка аналітичної записки; формулювання пропозицій щодо використання результатів наукової практики у кваліфікаційній роботі, тезах доповіді, науковій статті, презентації або проєктній заявці
Висновки	Узагальнення результатів проходження наукової практики; визначення набутих науково-дослідних, аналітичних, проєктних і грантових навичок; формулювання висновків щодо значення отриманих результатів для підготовки кваліфікаційної роботи
Список використаних джерел	Наукові публікації, аналітичні звіти, нормативно-правові документи, статистичні бази даних, офіційні сайти міжнародних організацій, донорських програм, грантових платформ та інші джерела, використані під час виконання завдань наукової практики
Додатки	Таблиця моніторингу грантових і донорських можливостей, опис обраної міжнародної програми або грантового конкурсу, концепція проєктної ідеї, аналітична записка, презентаційні матеріали, схеми, діаграми, графіки, інші матеріали, підготовлені здобувачем під час практики

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк. __ 29/ 2

Додаток Г

Інформаційні ресурси для виконання завдань наукової практики

Назва ресурсу	Для чого використовувати під час наукової практики	URL
EU Funding & Tenders Portal	Пошук конкурсів ЄС, грантових програм, умов участі, конкурсної документації, критеріїв оцінювання, результатів конкурсів.	https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/
Horizon for Ukraine	Пошук можливостей Horizon Europe та інших конкурсів ЄС, релевантних для українських організацій, дослідників і проектних команд.	https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/opportunities/ua-opportunities
National Erasmus+ Office in Ukraine	Пошук можливостей Erasmus+ для організацій, міжнародних освітніх проєктів, академічної співпраці, мобільності, Jean Monnet, Capacity Building in Higher Education.	https://erasmusplus.org.ua/en/opportunities/opportunities-for-organisations/
База проєктів Erasmus+ в Україні	Аналіз реалізованих і поточних Erasmus+ проєктів в Україні, пошук прикладів проєктних ідей, партнерств, напрямів міжнародної співпраці.	https://erasmusplus.org.ua/en/project-database/
Horizon Europe Office in Ukraine	Отримання інформації щодо участі в Horizon Europe, консультацій, пошуку партнерів, підготовки заявок, роботи національних контактних пунктів.	https://horizon-europe.org.ua/en/
National Contact Points Horizon Europe in Ukraine	Пошук контактних пунктів за напрямками Horizon Europe, консультацій щодо тематичних конкурсів і підготовки заявок.	https://horizon-europe.org.ua/en/heo-in-ua/ncp/list/
CORDIS	Аналіз результатів дослідницьких та інноваційних проєктів ЄС, пошук прикладів успішних проєктів, партнерств, публікацій, звітів і відкритих даних.	https://cordis.europa.eu/project_s
EU Neighbours East	Моніторинг можливостей ЄС для країн Східного партнерства, конкурсів, програм підтримки, освітніх, громадських та євроінтеграційних ініціатив.	https://euneighbourseast.eu/opportunities/
House of Europe	Пошук грантів, міжнародних обмінів, професійних можливостей, підтримки освітніх, культурних, молодіжних і соціально-підприємницьких ініціатив.	https://houseofeurope.org.ua/
UNDP Ukraine	Пошук грантів ПРООН для громад, організацій, місцевого розвитку, відновлення, соціальної згуртованості, прав людини та проєктного	https://www.undp.org/ukraine/grants-and-opportunities

Житомирська політехніка	МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЖИТОМИРСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» Система управління якістю відповідає ДСТУ ISO 9001:2015 та ДСТУ ISO 21001:2019	Ф-21.11-04.01/ С1.02.1/М/ОК11- 1-2025
	Екземпляр № 1	Арк. __ 29/ 3

	менеджменту.	
DAAD Ukraine – Scholarship Database	Пошук стипендій, дослідницьких стажувань, академічної мобільності, програм для студентів, випускників, аспірантів, дослідників і викладачів.	https://www.daad-ukraine.org/en/find-funding/daad-scholarship-database/
British Council Ukraine	Пошук грантових програм, міжнародних партнерств, можливостей співпраці між Україною та Великою Британією, освітніх і культурних ініціатив.	https://www.britishcouncil.org.ua/en
Creative Europe Desk Ukraine	Пошук можливостей програми ЄС «Креативна Європа», консультацій щодо грантів, партнерств і підготовки заявок.	https://creativeeurope.in.ua/
Ресурсний центр ГУРТ	Моніторинг актуальних грантів, конкурсів, навчань, тендерів, можливостей для громадських організацій, громад, бізнесу та ініціативних груп.	https://gurt.org.ua/news/grants/
Громадський Простір	Пошук актуальних грантових конкурсів, програм підтримки ОГС, громад, молодіжних, освітніх, соціальних і відновлювальних ініціатив.	https://www.prostir.ua/category/grants/
Дія.Бізнес – фінансування та програми підтримки	Пошук грантів, кредитів, програм підтримки бізнесу, підприємництва, інноваційних і відновлювальних ініціатив.	https://business.diia.gov.ua/finance/programs
Granty.org.ua	Додатковий агрегатор грантових конкурсів, донорських можливостей, програм підтримки бізнесу, громадських організацій та соціальних ініціатив.	https://granty.org.ua/grantovi-konkursy